

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 145 414/98-012002
Signatura: bn2ks101

Oblastní pracoviště č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Frýdek-Místek

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní umělecká škola, Hlavní tř. 11, Frýdek-Místek
738 02 Frýdek-Místek, Hlavní tř. 11

Identifikátor ředitelství: 600 134 695 **IZO:** 000 847 071

Ředitel školy: Ladislav Muroň

Zřizovatel: Město Frýdek-Místek, Těšínská ul., PSČ 738 01

Příslušný školský úřad: ŠÚ Frýdek-Místek, Komenského 447, PSČ 738 02

Termín inspekce: 9. - 10. 12. 1998

Inspektor: Mgr. Stanislava Juchelková
PhDr. Antonín Bařinka
Mgr. Libor Buchta

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odstavce 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů:
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Povinná dokumentace školy vyplývající z § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon).
Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98.
Celoroční plán práce.
Hospitační záznamy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka probíhá ve třech budovách ve městě a na odloučeném pracovišti v základní škole v Hnojníku. Škola nabízí výuku ve všech čtyřech oborech (hudební, taneční, literárně-dramatický a výtvarný), největší podíl výuky probíhá v historické budově školy v centru města, jedná se o dvoupatrovou (v secesním slohu). Dvě budovy jsou majetkem města (zřizovatele školy) a škola ji má v bezplatném pronájmu. Třetí budovu, kde sídlí výtvarný obor a je majetkem Školského úřadu Frýdek-Místek, má škola v bezplatném užívání.

K výuce všech čtyř oborů slouží celkem 50 učeben, z toho jsou 3 odborně vybaveny pro hudební nauku, 8 pro výtvarný obor, 1 taneční sál, učebna literárně-dramatického

oboru, malý koncertní sál a velký koncertní sál. Na odloučeném pracovišti v Hnojniku jsou ZUŠ užívány 2 samostatné učebny.

Vybavenost tříd pro individuální výuku hudebními nástroji je dostačující, ve všech učebnách jsou klavíry nebo pianina. Fond ostatních hudebních nástrojů je vzhledem ke vzdělávacímu programu školy uspokojivý, nástroje jsou uloženy v centrálním skladu školy nebo u jednotlivých učitelů. Zapůjčování nástrojů je prováděno na základě smlouvy za symbolický poplatek. V překrásném reprezentativním koncertním sále jsou instalovány varhany.

Učebny pro výuku kolektivu jsou rovněž vybaveny potřebnými hudebními nástroji a audiovizuální technikou, která je na velmi dobré úrovni (HiFi věže, videorekordéry s televizí). Notový archív je umístěn v určených třídách podle nástrojů, diskotéka je soustředěna v učebně hudební nauky. Odborná literatura je průběžně doplňována a slouží pedagogům i jejich žákům.

Prostory školy a její vybavenost jsou funkční, materiálně technické zabezpečení školy odpovídá vzdělávacímu programu a lze je hodnotit jako spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování odpovídá ustanovením vyhlášky MŠMT ČR č. 292/91 Sb., o základní umělecké škole. Rozvrh je sestaven tak, aby respektoval psychohygienické potřeby žáků a pedagogů. Centrální rozvrh počítá s pětiminutovými a desetiminutovými přestávkami. Umístěním nápojového automatu v předzávěsní koncertního sálu školy mají žáci i rodiče možnost občerstvení. Učitelé mohou trávit volné chvíle a přestávky ve sborovnách, které jsou k tomuto účelu dostatečně vybaveny.

Pracovní prostředí pro žáky a zaměstnance školy je optimální. Učebny jsou vybaveny žákovským nábytkem splňujícím antropometrické podmínky. Nábytek je pečlivě udržován, postupně inovován. Kapacita sociálního zařízení je dostatečná i pro kolektivní obory.

Čistota v jednotlivých budovách je zajištěna přezouváním v přízemních prostorách školy nebo na určených místech. Uzamykatelné šatny mají k dispozici kolektivní obory, ostatní žáci si ošacení odkládají v jednotlivých třídách.

Žádoucí estetickou úroveň učeben zvyšuje množství květin, střízlivost a funkčnost výzdoby, kterou zajišťují učitelé a žáci výtvarného oboru školy.

Psychohygienické podmínky školy jsou hodnoceny jako standardní.

3 Hodnocení personálních podmínek

	Počet pedagogů	Odbor. a ped. způsobilých	Pedagogicky způsobilých	Nesplňující kvalifikaci	Studujících konzervatoř
Hudební obor	47	43	1	2	-
Taneční obor	3	1	1	1	1
Celkem	50	44	2	3	1

Odbornou a pedagogickou způsobilost v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků

a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňuje 88% pedagogických pracovníků.

Personální zajištění výuky lze hodnotit jako nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Kontrolou třídní dokumentace i přímým pozorováním v hodinách bylo zjištěno plnění učebních osnov v hudebním i tanečním oboru (s výjimkou hodin v tanečním oboru vyučovaných důchodkyní).

Učební plány jsou naplňovány a jejich realizaci lze hodnotit nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

K posouzení kvality vyučování bylo provedeno 21 hospitací v hudebním a tanečním oboru.

Hudební obor:

Hra na housle

Výuka tohoto předmětu je zajištěna aprobovanými učiteli s dostatečnou pedagogickou praxí. Všechny hospitované lekce (2x 2. ročník, 7. ročník - I. stupně a 1. ročník - II. stupně) byly na požadované odborné úrovni. Ve všech případech bylo použito přiměřených učebních postupů, které korespondovaly s probíraným učivem a také odpovídaly možnostem i stupni ročníkového zařazení žáků. V nižších ročnících byl kladen důraz na správné držení nástroje spolu s uvolněnou funkcí obou rukou, ve vyšších ročnících byly pak dovednosti a návyky - v tomto směru dosažené - dále rozvíjeny. Technický výcvik (dostatečně pestrý se škálou změn a variant) nebyl samoučelný, směřoval k řešení problému. Patříčná péče byla věnována činnosti pravé ruky, která má rozhodující význam při vytváření tónové kvality. Dominující složkou výuky byl nácvik přednesových skladeb. Vyučující se snažili o názornost zařazováním ukázek houslové hry. Využívali také klavíru - k doprovodu, ale také korekci a podpoře intonace či rytmu.

Hra v souboru smyčcových nástrojů

Muzika dětského folklorního souboru Ostravička se představila (společně se sólisty a dětským pěveckým sborem) při předvánočním vystoupení věnovaném místnímu Domu důchodců. Zaznělo pásmo koled pocházejících z místních regionálních zdrojů. Již toto repertoárové vyhranění je třeba vysoce ocenit. Rovněž hudební úpravy lze označit jako zdařilé, respektující interpretační možnosti účinkujících. V provedení se vyskytlo několik drobných nedostatků (zřejmě proto, že se jednalo o prvé provedení), které však neměly vliv na celkově příznivý dojem z tohoto vystoupení. Muzika hrála čistě, rytmicky, s určitými rezervami ve výrazovém i v dynamickém rozpětí. Zvukovým a „barevným“ obohacením by asi bylo zařazení cimbálu. Celkově však je třeba činnost souboru i podporu ředitelství školy tomuto žánru označit jako příkladné.

Výuka hry na housle a hra v souboru měly spíše nadprůměrnou úroveň.

Přípravná hudební výchova, hudební nauka

Učitelka přípravné hudební výchovy (aprobační klavíristka) se výuce předmětu věnuje již několik let. Během této praxe si osvojila metody práce, které korespondují s moderním pojetím předmětu, jsou efektivní, pro děti poutavé a vedou k naplnění cíle - vytvoření elementárních hudebních zkušeností, vědomostí a dovedností, potřebných pro individuální nástrojovou výuku. Toto konstatování vychází také z následujících hospitačních poznatků. Program sledované hodiny byl velmi náročný. Tvořily jej téměř všechny složky, které přípravná hudební výchova obsahuje. Výcvik intonační, rytmický, pěvecký, pohybový spojený s výkladem základních teoretických pojmů. Byly využity učebnice, pomůcky, didaktická technika (Orffovy nástroje, makety not a pod.). Vše vycházelo z individuální i kolektivní aktivity dětí a odehrávalo se ve svižném tempu a pestrém sledu. Poutavý výklad učitelky i její klavíristické schopnosti tento bohatý program propojily a záramovaly. Zásadní poznatek i náročný program výuky takto prezentovaný je dětmi tohoto věku plně akceptovatelný a zvládnutelný.

Výuka hudební nauky 2. ročníku byla vedena učitelkou (aprobovanou houslistkou), která zatím nemá potřebnou praxi a svoje učební metody i vztah k předmětu si teprve postupně utváří. Navzdory této skutečnosti měla výuka odpovídající odbornou úroveň. Stavba hodiny byla promyšlená, pojatá tradičně, s účastí většiny důležitých složek předmětu. Velká pozornost byla věnována výuce intervalů. Důraz na jejich praktické zvládnutí i dostatečný časový prostor jim vymezený plně odpovídá významu této stěžejní složky hudební teorie pro instrumentální hru. Nové teoretické poznatky byly vyvozeny z živého hudebního materiálu a na jeho základě také procvičeny. Pěvecká část hodiny byla tematicky zaměřena k blížícím se vánočním svátkům. Zajímavě, zároveň však účinně, využila učitelka svých schopností hry na housle při názorné demonstraci probíraných teoretických pojmů i při doprovodu hudebně pěveckých činností.

Výuku přípravné hudební výchovy i hudební nauky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Dřevěné dechové nástroje

Všechny hospitované hodiny byly vedeny s jasně stanovenými cíli výuky. U žáků nižších ročníků byly upevňovány a rozvíjeny elementární dovednosti. Správné dýchání umožnilo zvládat i náročnější hudební fráze. V jednotlivých lekcích byl patrný individuální přístup k technickým dovednostem a interpretačním schopnostem žáků. Výběr literatury korespondoval s nároky kladenými na žáka v jednotlivých ročnících. Náročné pasáže byly vyučujícími řádně vysvětleny a vzorově zahrány. Tento motivující prvek byl ve výuce zařazen u každého učitele. U žáků vyšších ročníků byl největší důraz kladen na zvládnutí přednesových skladeb, které byly vybrány z různých slohových údobí. Rozdílnost interpretace byla vyučujícími vysvětlena a bezchybně předvedena.

Komorní hra - trio příčných fléten - byla učitelkou vedena s důrazem na intonační a rytmickou preciznost a snahou o stylovou reprodukci studované skladby. Nároky kladené na celý soubor byly přiměřené věku a schopnostem hráček.

Výuku hry na dřevěné dechové nástroje lze hodnotit jako nadprůměrnou.

Žest'ové dechové nástroje

Ve výuce začátečníků hry na žest'ové nástroje je kladen důraz na podpůrná dechová cvičení, která byla na této škole vyučujícím zařazena v prvních lekcích. Vytvoření správného nátisku bylo dalším úkolem pro učitele i žáky. Oba tyto významné faktory byly

v elementární podobě u všech žáků zvládnuty. Použitá literatura, která s ohledem na možnosti a schopnosti rozvíjí získané dovednosti, patří mezi běžně užívaný notový materiál na tomto typu škol. Jednoduché melodické skladbičky byly zařazeny do výuky a dávaly možnost zvládnout kratší hudební fráze. Ve všech hospitovaných hodinách byl vyučujícím jasně stanoven cíl hodiny. V dlouhodobé koncepci školy je stanoveno vybudování silného žesťového oddělení, které již dnes má postaveny reálné základy.

Výuka hry na žesťové dechové nástroje je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Taneční obor

Hospitováno bylo v přípravném ročníku, prvním, druhém, třetím a šestém, v hodinách *taneční přípravy, taneční praxe a základech moderního tance*.

Výuka v nižších ročnících zajišťovaná dvěma učitelkami byla plně v souladu s učebními dokumenty. Metody a formy výuky odpovídaly současnému trendu. Odborné znalosti obou vyučujících byly na vysoké úrovni, o čemž svědčily sledované hodiny. Učivo bylo zadáváno srozumitelně, modulace hlasu vyučujících byla přiměřená charakteru předmětu a složení třídy. Např. v přípravném ročníku bylo přítomno 10 děvčat a 12 chlapců, což vyžadovalo mnohem náročnější vedení hodiny. Díky erudovanosti vyučující byla hodina vedena na velmi dobré úrovni. Již od přípravného ročníku byla vhodně používána odborná taneční terminologie, motivace žáků byla přiměřená jejich věku a charakteru předmětu. Technické dovednosti žáků nižších ročníků byly na velmi dobré úrovni, obzvláště u žáků v přípravném ročníku (příprava pro folklorní soubor Ostravička). Náročnost v jednotlivých předmětech odpovídala schopnostem a možnostem žáků, nedocházelo k jejich přetěžování. Pravidelně byla zařazována relaxační cvičení.

Tyto hodiny lze hodnotit jako nadprůměrné s velmi dobrými výsledky.

Výuka ve vyšším ročníku (6. ročník základního studia I. stupně) byla v rozporu se současným pojetím výuky v tanečním oboru. Věkové složení třídy (děvčata od devíti do třinácti let) je nevhodné především z důvodů rozdílných fyzických i duševních dispozic. Technické základy žáků byly velmi nesourodé a v žádném případě neodpovídaly požadovaným schopnostem a dovednostem žáků příslušného ročníku. Náročnost ze strany vyučující byla nepřiměřená (skromné požadavky), stejně jako hodnocení výkonů jednotlivců i skupin (hodnocení jen kladné). Nevhodný způsob vyjadřování byl nepřiměřený věku žáků, příliš mnoho zdobnělin a byla postrádána odborná taneční terminologie. Žáci evidentně nespĺňovali osnovy i nižších ročníků.

Výuku ve vyšších ročnících lze hodnotit jako podprůměrnou, místy až nevyhovující.

Celkově lze kvalitu výuky v hudebním a tanečním oboru hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Cílem výchovně-vzdělávací práce školy je vzbudit zájem žáků o nabízené umělecké disciplíny a o kulturu vůbec. Učitelé rozvíjejí přirozený talent žáků a snaží se o dosažení určitého stupně dokonalosti ve zvoleném oboru. Smysl tohoto snažení lze posoudit na základě úspěšnosti žáků jednotlivých oborů při přijímání ke studiu na konzervatoře, popřípadě na jiné střední či vysoké školy, kde je podmínkou přijetí úspěšná talentová zkouška.

Také umístění žáků v jednotlivých soutěžích je důkazem kvalitní práce učitelů i jejich žáků. Jen ve školním roce 1997/98, kdy probíhaly soutěže v sólovém a komorním zpěvu, komorní hře smyčcových a dechových nástrojů a soutěž literárně-dramatického oboru, získali žáci školy řadu ocenění v oblastním kole.

Veřejně absolvovalo 45 žáků na čtyřech koncertech, proběhlo absolventské vystoupení literárně-dramatického oboru, dále učitelé připravili pět veřejných koncertů.

Výsledky učení lze hodnotit jako nadprůměrné.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

S mimořádným zájmem veřejnosti se setkal koncert k Mezinárodnímu dni dětí, na kterém vystoupil žakovský orchestr, pěvecký sbor, akordeonový soubor, sólisté a žáci literárně-dramatického oboru.

V rámci spolupráce s uměleckými školami vyššího stupně se v uplynulém roce uskutečnilo pět koncertů studentů konzervatoří a JAMU v Brně.

V Českém rozhlasu Ostrava byly realizovány nahrávky nejlepších žáků pro připravovaný kompaktní disk, jehož křest proběhne v rámci letošního vánočního koncertu.

Škola pořádá řadu akcí pro své žáky a jejich rodiče, zároveň však chce mít výrazný podíl na kulturním dění ve městě a okolí. Učitelé i vospělí žáci školy se podílejí na kulturním životě města účastí v městském orchestru, v souborech vážné, lidové i populární hudby, přípravou výstav a dalších projektů, které významně přesahují rámec okresu (např. „Den Země“, „Hukvaldy dětem“, koncerty učitelů apod.).

V roce 1998 byla škola spolupořadatelem IV. mezinárodního folklorního festivalu. Žáci i učitelé školy se výrazným způsobem podílejí na činnosti souboru Ostravička, který oslavil již 15. výročí své činnosti.

Po instalaci varhan do koncertního sálu pořádá škola již 4 roky podzimní varhanní koncert, na kterém účinkují přední čeští varhaníci.

Škola vyvíjí mimořádně velké množství aktivit vzhledem k vzdělávacímu programu. Sama nabízí a organizuje akce a zaznamenává úspěchy při prezentaci svých výsledků ve výchovně vzdělávací oblasti.

Vedení základní umělecké školy vytváří velmi dobré podmínky pro seberealizaci žáků i učitelů, tuto oblast lze hodnotit jako vynikající.

ZÁVĚRY

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti školy jsou celkově na velmi dobré úrovni, v průběhu inspekce nebylo zjištěno porušení obecně závazných předpisů.

Škola je ve sledovaných ukazatelích hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Pozitiva:

- Škola zaujímá významné místo v kulturním životě města.
- Vykazuje vysoké procento kvalifikované výuky.
- Učební dokumenty jsou naplňovány v plném rozsahu.
- Kvalita výuky je na vysoké úrovni.
- Jsou vybudovány reálné předpoklady pro vybudování žesťového oddělení.

- V soutěžích a přehlídkách žáci vykazují velmi dobré výsledky.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu ..Stanislava Juchelková v. r.

členové týmu ..Antonín Bařinka v. r.

..Libor Buchta v. r.

V Opavě dne 4. ledna 1999

Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzal dne 18. 1. 1999

razítko

Podpis ředitele školy .Ladislav Muroň v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Frýdek-Místek	22. 1. 1999	145 022/99-012002
Školský úřad: Frýdek-Místek	22. 1. 1999	145 022/99-012002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.